

Idän henkisyys 18.5.- 27.10.2024

Idän henkisyys on vaikuttanut merkittävästi nykypäivän läntiseen kulttuuriin monilla eri tavoilla. Esimerkiksi jooga, meditaatio, mindfulness ja ayurveda ovat kaikki peräisin itämaisista perinteistä ja ovat nykyään suosittuja länsimaissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Idän filosofiset ja uskonnolliset perinteet, kuten hindulaisuus, buddhalaisuus ja taolaisuus, ovat vaikuttaneet länsimaiseen ajatteluun ja kulttuuriin, esimerkiksi luonnon ja ihmisen välisten suhteiden ymmärtämisessä, itsetuntemuksessa ja henkisessä kehityksessä.

Idän taide, kuten japanilainen kalligrafia, kiinalainen maalaus ja intialainen musiikki, on inspiroinut länsimaisia taiteilijoita sekä vaikuttanut länsimaiseen taiteeseen ja kulttuuriin. Kaiken kaikkiaan idän henkisyys on tuonut monipuolisuutta ja rikkautta läntiseen kulttuuriin sekä lisännyt ymmärrystä erilaisista maailmankatsomuksista ja elämänfilosofioista.

Rauhaa ja keskittymiskykyä osa kaipaa ja osa ei ehkä enää osaa niin kaivatakaan nykyisessä ehkäpä jopa hektisessä elämänrytmissä, mutta mielikuvat idän syvästä, henkisestä viisaudesta ovat kiehtoneet länsimaissa eläneitä ihmisiä jo pitkään. Jooga, itämainen tanssi ja idän viisaiden opetukset ovat myös kiinnostaneet taiteilijoita puoleensa 1800-luvun lopulta lähtien. Oletko sinä kuullut meditaatiosta tai joogasta? Entä oletko kokeillut niitä?

Vaasalaislähtöinen taiteilija Ilona Harima (1911–1986) oli monipuolinen taiteilija. Hariman teoksia on esitelty sekä kansallisesti kuin kansainvälisestikin erilaisissa näyttelyissä. Hariman aihemaailma keskittyi aluksi henkilöaiheisiin, maisemapiirustuksiin ja eläinaiheisiin. Myöhemmin hänen teoksissaan kuvattiin usein valaistuneita jumalolentoja ja enkeleitä, ympäröityinä eläinten ja mielikuvituksen kasvien kanssa. Ilona Harima, Itämaisii aiheita 1933,

Hariman pienikokoinen (15x13cm) teos "Itämaisii aiheita" on tehty guassiväreillä pergamentille. Teoksessa on kaksi hahmoa ja yksi kukka. Toinen hahmoista näyttää nukkuvan ja takana on siivekähahmo, kuin enkelinä, kenties herättämässä nukkuvaa. Kukka kasvaa ja kukkii hahmojen edessä. Guassi on peitevärimäinen vesiväri, jolla voi maalata tummasta vaaleaan ja sillä tavoin saattaa saada mystistä vaikutelmaa teokseen. Guassi peittää alle jäävän paperin väriä. Kuva: Tikanojan taidekokoelma/Vaasan kaupungin museot

Hariman aiheiden symboliikka, kuten jumalalliset silmät, liekit, auringonkehät ja valonsäteet, sekä veiteen ja taivaankappaleisiin liittyvät vertauskuvat, rikastuttivat hänen taiteensa ilmaisua. Harima loi teoksia, jotka heijastivat hänen hengellistä maailmankatsomustaan, ja tämä syvenevä näkemys on saattanut vaikuttaa myös taidekenttään ja taiteilijoihin ympärillään.

Näiden taiteellisten elementtien ja symboliikan välityksellä Harima saattoi tuoda uusia näkökulmia suomalaiseen taidekenttään ja inspiroida muita taiteilijoita monipuolisemman ilmaisun etsimisessä. Hariman luomat teokset, joissa yhdistyivät henkisyys, symboliikka ja kauneus, saattoivat avata uusia polkuja taiteen tulkintaan ja tulkintoihin suomalaisessa taidepiireissä.

Idän henkisyyttä löytyy myös monen nykytaiteilijan teoksesta, kuten Outi Heiskanen (1937–2022) tuotannosta. Heiskanen tunnetaan parhaiten metalligrafiikan teoksista, joissa on kuvattuna muun muassa tarulentoja, sillä Heiskasta kiinnosti mytologiat ja satumaailmat. Hän matkusteli eläinlääkäri-isänsä kanssa lapsuudessaan ja myöhemmin teki retkiä muun muassa Etelä-Aasiaan – nämä matkat vaikuttivat myös hänen taiteelliseen tuotantaansa.

Voitko löytää meditatiivista rauhaa näistä taideteoksista? Kaipaako lisää keskittymiskykyä ja läsnäoloa hetkiin?

Etsi teoksia (yksi sana per teos), josta tulee mieleen esimerkiksi:

- Mielenrauha
- Läsnäolo
- Uskonto
- Kaukaisuus
- Vieraus
- Salaisuus

Pohdi, miksi teos tuo mieleen juuri sen sanan. Jos toimit ryhmässä, ryhmäläiset voivat kiertää näyttelykerrosta itsenäisesti ja laittaa jokin merkin (esimerkiksi paperi, kivi tai pyyhekumi) teoksen eteen (lattialle), johon sana sopii. Tämän jälkeen kiertäkää teoksia yhdessä ja keskustelkaa teoksista, joiden edessä on merkki, miten teos on ilmentänyt sanaa, esimerkiksi mielenrauhaa.

MUUTA:

Nuorten museotiimi torstaina 30.5. klo 15.30.

Sahaja yoga lauantaisin 8.6. 15.6. 29.6. 6.7. klo 13–14.30

maksuton jooga ja osallistujille museonsisäänkäynti opiskelijahintaan (alle 18-vuotiaat maksutta)

Opastukset:

19.5. Su klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi 16.6. Su klo 13 tutkija Nina Kokkisen kuraattorinkierros 21.7. Su klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi 18.8. Su klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi 15.9. Su klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi 20.10 su klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi

Heinäkuussa kesäiset kuvispajat heinäkuun torstaisin klo 10 ja klo 14

SYKSY

Pedagogiset viikot ryhmille 2.–11.10. ja avoin kuvispaja asiakkaille 11.10. perjantaina klo 15–16

Österländsk andlighet 18.5 –27.10.2024

Österländsk andlighet har på många olika sätt haft en betydande inverkan på den moderna västerländska kulturen. Exempelvis yoga, meditation, mindfulness och ayurveda härstammar alla från österländska traditioner och är numera populära metoder i västvärlden för att främja välbefinnande och hälsa.

Österns filosofiska och religiösa traditioner, såsom hinduism, buddism och taoism, har påverkat tänkesättet och kulturen i västvärlden, till exempel när det gäller att förstå förhållandet mellan naturen och människan samt självkännet och andlig utveckling.

Den österländska konsten, bl.a. japansk kalligrafi, kinesiskt måleri och indisk musik, har inspirerat västerländska konstnärer samt påverkat konsten och kulturen i västvärlden. I det stora hela har den österländska andligheten tillfört den västerländska kulturen mångsidighet och rikedom samt ökat förståelsen för olika världsåskådningar och livsfilosofier.

Vissa längtar efter frid och koncentrationsförmåga medan vissa kanske inte längre ens förmår längta efter sådant i vår rentav hektiska livsrytm. Men sinnebilderna av österns djupa andliga visdom har redan länge fascinerat människor i västvärlden. Yoga, österländsk dans och österns lärdomar har också intresserat konstnärer sedan slutet av 1800-talet. Har du hört om meditation eller yoga? Har du provat på någondera?

Vasabördiga Ilona Harima (1911–1986) var en mångsidig konstnär. Hennes verk har visats på olika utställningar såväl inom landet som även internationellt. Harimas temavärld koncentrerades till en början på personer, landskapsteckningar och djurmotiv. Hennes senare verk skildrade ofta upplysta gudaväsen och änglar som var omringade av djur och fantasifulla växter

Ilona Harima, Österländska motiv 1933, Bild: Tikanojas konstsamling/Vasa stads museer Harimas

”Österländska motiv” i litet format (15x13cm) har gjorts med gouache på pergament. Verket skildrar två gestalter och en blomma. Den ena gestalten ser ut att sova och bakom gestalten finns ett annat bevingat väsen, liksom en ängel som kanske väcker den sovande.

Framför gestalterna syns blomman som växer och blommor. Gouache är en vattenfärg av täckfärgscharaktär som man kan använda för att måla från mörkt till ljust och på så sätt skapa rentav ett mystiskt intryck. Med gouache kan papprets färg täckas.

Symboliken i Harimas teman, såsom himmelska ögon, flammor, solringar och ljusstrålar samt sinnebilder för vatten och himlakroppar, berikade hennes konstnärliga uttryck. Harima skapade verk som avspeglade hennes andliga världsåskådning, och denna djupnande åskådning kan ha påverkat även konstfältet och konstnärerna omkring henne.

Via dessa konstnärliga element och symbolik kan Harima ha tillfört det finländska konstfältet nya infallsvinklar och inspirerat andra konstnärer att hitta ett mångsidigare uttryckssätt. De verk som Harima skapade och där andlighet, symbolik och skönhet förenades, öppnade kanhända nya stigar för konsttolkning och tolkningar i de finländska konstkreterna.

Österländsk andlighet ingår också i många samtida konstnärers verk, till exempel i Outi Heiskanens (1937–2022) produktion. Heiskanen är mest känd för sina metallgrafiska verk som skildrar bland annat sagoväsen, hon var nämligen intresserad av mytologi och fantasivärldar. I barndomen gjorde hon resor med sin pappa som var veterinär, och senare besökte hon bland annat Sydasien – dessa resor påverkade även hennes konstnärliga produktion.

Kan du finna meditativ ro via dessa konstverk? Längtar du efter mer koncentrationsförmåga och närvaro i stunden?

Sök upp verk (ett ord per verk) som får dig att tänka på till exempel:

Sinnesfrid
Närvaro
Religion
Distans
Främlingskap
Hemligheter

Fundera över varför du kommer att tänka på just det ordet. Om du ingår i en grupp kan gruppmedlemmarna självständigt gå runt på utställningsvåningen och placera ut ett märke (t.ex. ett papper, en sten eller ett suddgummi) framför verket (på golvet) som ordet passar ihop med. Sedan kan ni gå runt och titta på konstverken tillsammans och diskutera de verk som har ett märke. Fundera på vad verket uttrycker, t.ex. sinnesfrid.

ÖVRIGT:

Sahaja yoga lördagar 8.6, 15.6. 29.6, 6.7, kl. 13–14.30

avgiftsfri yoga och för deltagarna inträde till museet till studerandepris.

Guidningar: 19.5 sön kl. 13 på svenska och kl. 14 på finska. 16.6 Nina Kokkinens föreläsning/kuratorsrundvandring sön kl. 13 . 21.7 sön kl. 13 på svenska och kl. 14 på finska. 18.8 sön kl. 13 på svenska och kl. 14 på finska. 15.9 sön kl. 13 på svenska och kl. 14 på finska. 20.10 sön kl. 13 på svenska och kl. 14 på finska.

Sommarens bildworkshoppar ordnas torsdagar i juli kl. 10 och kl. 14.

HÖSTEN

Pedagogiska veckor för grupper 2–11.10 och öppen bildworkshop för kunder 11.10 fredag kl. 15–16